

MEMO

Teema: hankete „Töökeskonna mentorlusprogramm tööandjatele“

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium viis perioodil 21.03.-23.04.2025 läbi hankete „Töökeskonna mentorlusprogramm tööandjatele“ eelneva turu-uuringu, milles eesmärk oli anda turuosalistele ülevaade kavatsusest läbi viia riigihange mentorlusprogrammi läbiviimiseks ning seejuures saada huvitatud isikute tagasisidet planeeritava riigihange osas.

Hankija ootas eelkõige tagasisidet ja ettepanekuid esialgsele tehnilisele kirjeldusele, selgitamaks välja, mis peaksid olema mentorlusprogrammi peamised sisutegevused; mis pädevus, teadmised ja kogemus peaks olema ettevõttes mentorlust osutaval mentoril ning kas turu-uuringus osaleja oleks huvitatud hankes osalema ja projekti koordineerima.

Teemast huvitatud osapooltega lepitati kokku 30-minutiline kohtumine MS Teams vahendusel ning kohtumised toimusid vahemikus 27.03-09.04.2025.

E-kirja turu-uuringu läbiviimiseks edastati järgmistele (eriala)liitudele: Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Tööstuste Keskliit, Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE, Eesti Ehitusettevõtjate Liit, Eesti Masinatööstuse Liit, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit, Eesti Mööblitootjate Liit, Eesti Toiduainetööstuse Liit, Eesti Keemiatööstuse Liit ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda.

Turu-uuringule vastas kirjalikult: Eesti Toiduainetööstuse Liit, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit ja Eesti Tööstuste Keskliit, kes teavitasid, et neil ei ole aega antud teemaga tegelda. Lisaks märkis e-kirjas Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit, et olemasolevad süsteemid toimivad hästi ja sellisel kujul mentorlusprogramm oleks dubleeriv tegevus.

Kohtumised toimusid:

- **Eesti Mööblitootjate Liiduga** (27.03.25), kelle hinnangul võib mentorlusprogramm olla ettevõtete jaoks pigem lisakohustus, sest kõik on justkui hästi. Hankija selgitas, et ettevõtete osalemine mentorlusprogrammis on siiski vabatahtlik ehk osalevad need, kes ise soovi avaldavad. Samuti uuris liit, et kas ettevõtte saab ka finantsiliselt toetatud, mille osas hankija selgitas, et mentor ja temapoolne nõustamine/koolitamine ning teiste ettevõtete külastamine on projekti osa ja ei too kaasa ettevõttele lisakulusid. Kui aga ettevõttes on vaja midagi töökeskonnas muuta või nt on vaja soetada isikukaitsevahendeid, siis see on tööandja kulu, mida käesoleva projektiga ei finantseerita. Hankes osalemist ja projekti koordineerimist liit võimalikuna ei näinud, küll aga soovivad kindlasti olla tulevikus infovoos.
- **Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE-ga** (07.04.25), kes leidsid, et PAREl oleks kindlasti suur eelis, kui nad osaleksid mentorlusprogrammi läbiviijana, kuivõrd nende liikmete kogukond on suur, sh erinevatest tegevusvaldkondades ning ka parimate praktikate üles leidmine oleks lihtsam. Kui mentoritel ei oleks konkreetset haridusnõuet, siis see oleks kindlasti parem ja annaks laiemat võimalust mentorite kaasamiseks. Sh tegi PARE ettepaneku, et ettevõtete jaoks koostada nn stardimaterjal, mida nad saavad hakata hiljem täiendama. Hankija tõi välja, et paljuski ootab pakkujatel oma nägemust mentorlusprogrammist ja selle sisust.

- **Eesti Ehitusettevõtjate Liiduga** (07.04.25) kohtumise raames arutati hanke eesmärki ja kellele hange on suunatud. Liit hankes osalemist ja projekti koordineerimist võimalikuna ei näinud, küll aga on nad valmis tulevikus sisendi andjana osalema. Liit tegi ka ettepaneku, et ehk peaks programmi suunama ka kvaliteediettevõtetele, kes teevad ettevõtetele ISO programme, käivad ettevõtteid nõustamas ja aitavad kogu töökeskkonna plaani üles ehitada. Samuti tõstatas liit küsimuse, et kuidas jõuda väikeettevõtteni, sest erinevatele kohtumistele/üritustele tulevad ikka need, kes on töötervishoiust ja tööohutusest rohkem teadlikud. Et jõuda ka väikeettevõtteni, siis liit teegi ettepaneku, et teavet mentorlusprogrammis osalemise kohta võiks jagada ka Tööinspektsiooni vahendusel (nt järelevalves, nõustamises vms).
- **Eesti Keemiatööstuse Liiduga** (07.04.25), kes soovitas mentorlusprogramm suunata neile ettevõtetele, kus on keerulised tegevused ja suured riskid. Kindlasti tuleb selgelt jagada ettevõtetele teavet, et mentorlusprogrammil ei ole seost Tööinspektsiooni poolt läbiviidava järelevalvega ehk ettevõtteid ei minda pärast kohe kontrollima. Samuti on liidu hinnangul oluline, et mentor, kes ettevõttes mentorlust osutab, jagaks ettevõttesisest informatsiooni teistele ettevõtetele. Kuivõrd liit ise on väike, siis pakkujana nad ei osaleks, aga kindlasti sooviksid olla infoväljas ja jagaksid liidu siseselt teavet programmi kohta.
- **Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojaga** (07.04.25), kelle hinnangul sellist mentorlusprogrammi oleks vaja ehk esineb kasutegur ja sektoris oleks huvi. Kohtumisel väljendati muret, et kuidas leida ettevõtteid, keda külastada parimate praktikate raames. Kuivõrd koja enda ressurss on väga piiratud, siis pakkujana ennast nad ei näeks. Sellegipoolest on nad kindlasti nõus liidu sees infot jagama, kui leida selleks üks koordinaator.
- **Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga** (09.04.25), kes väljendas huvi hankes osalemise vastu (kaaluksid pakkumuse esitamist). Kohtumisel väljendati muret, et kui kolmekümnest ettevõttes kaksikümend viis peab olema konkreetsetest valdkondadest, siis võib olla mentorite leidmine keeruline. Küll aga hankija selgitas ja tõi näite ehitusvaldkonna näitel, et teema, mille osas sealsed ettevõtted mentorlust vajavad, ei pea olema konkreetset ehitusvaldkonnast, kui ehitusettevõtte soovib hoopiski mentorlust vaimse tervise teemadel.
Hankija selgitas sh, et pakkumuse raames oodatakse mõtteid selles osas, kuidas ettevõtted, kes mentorlusprogrammis osaleksid, välja valitakse ja kuidas kohtumisi korraldatakse ning hankija ootab pakkuja nägemust, kuidas külastatakse parimate praktikate raames teisi ettevõtteid (parimate praktikate raames külastatav ettevõtte ei pea olema samast sektorist).

Lisaks esitas turu-uuringu raames Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE e-posti teel 16.04.2025 täiendavaid küsimusi/ettepanekuid, mis puudutas hankele planeeritud summat, valdkonna ekspertide kogemust, koostööd erialaliitudega, hanke väljundit ning organisatsioonide kaasamist. Hankija selgitas 23.04.25 edastatud e-kirjas, et: **1)** hanke summa planeerimisel on arvestatud sellega, et summa kataks vajalike ekspertide, projektijuhi ja teiste kaasatavate isikute tööaja ning erinevate tegevustega seotud kulusid. Hanke eeldatav maksumus, arvestades hanke eeldatavat kestvust (80. nädalat), on 250 000€ käibemaksuta. Küll aga võib eeldatav maksumus muutuda, sõltuvalt sellest, kas ja mis ulatuses muudame veel tehnilist kirjeldust jms; **2)** Lõplikud eksperdid, keda hanke pakkuja kaasaks, on pakkuja otsustada. Oluline on, et kaasatud eksperdid vastaksid hanke tehnilises kirjelduses ette nähtud kriteeriumitele; **3)** Mentorlusprogrammi lõpuks peab 30 ettevõttes olema läbi viidud mentorlus, hinnatud mentorlusprogrammi mõjusid, tutvustatud mentorlusprogrammi tulemusi kuni kahel kohtumisel Tellijale ja huvigruppidele ning levitatud laiemale ühiskonnale parimaid praktikaid

nende ettevõtete töökeskkondadest, kes osalesid mentorlusprogrammis, et suurendada teadlikkust töötervishoiu ja tööohutuse teemades. Mentorlusprogrammi läbiviija peab mentorlusprogrammi jooksul esitama Tellijale kolm vahearuanne, kus kirjeldatakse eelkõige, mis tegevusi etapi raames teostati, kas ja keda välistest ekspertidest mentoritena kaasati, mis murekohti ettevõttes lahendati ning kas ja mis probleeme esines mentorlusprogrammi läbiviimisel, sh kas ja mida oleks vaja muuta või mida juba muudeti. Sh tuleb esitada programmi lõpus lõpparuanne; **4)** Ettevõtted, kellele mentorlust pakutakse, tuleb leida mentorlusprogrammi läbiviija meeskonnal. Hankele eelneva turu-uuringu dokumendi punktis 2.3. on toodud esialgsed ideed, kuidas mentorlusprogrammi ettevõtteid leida.